

Aktivitetsoversigt

4. klasse

1. Sløjdkassen
2. Snurretop
3. Sodavandsdåser
4. Kæder af ringe
5. Cykelmyggen og humlebien

5. klasse

1. Storm P
2. Viskelæder katapult
3. Sløjdkasse (2012) ellers Intarsia
4. Bullroarer
5. Julegave / drilletræ ell. Hjerter

6. klasse

1. Alt på et Bræt
2. Vind med Vindvogne
3. Finurlige fugle
4. Smykker af Tin
5. Dæk og slange

4. klasse

Sodavandsdåser

En klasse skal arbejde med sodavandsdåser. Dåserne er lavet af aluminium og meget tynde i materialet. At arbejde med disse dåser giver udfordringer til elevernes kreativitet.

Dåserne klippes lettest op fra toppen fra det hul, man drikker af. Her er en metalsaks bedst. Når kanten er skåret igennem, er en almindelig saks til papir imidlertid mest velegnet. En nedstryger er slet ikke god. For at undgå at skære og rive sig på kanten, skæres dåsematerialet til sidst på skæremaskinen beregnet til papir. Herefter fås et tyndt materiale, der kan anvendes næsten som papir. Huller kan bores, men bedst hugges de med huggepiber. Ved at lægge metaltråd og -forme under materialet kan der hamres mønstre i det.

Tyndt aluminiumsmateriale rummer muligheder for at fremstille forskellige ting som: Trillefløjter, firkantede æsker, flettede julehjerter mv.

Ønsker man at bibeholde dåseformen, kan denne bruges som fx fyrfadslyseholder, beholder til lysestøbning eller lampeskærm. Ved at inddrage almindelige konservesdåser åbnes der for større muligheder. Disse konservesdåser kan loddess og bearbejdes med metalværktøj, der findes i sløjdlokalet.

På www.emu.dk findes der undervisningsbeskrivelser med udgangspunkt i dåser.

Skemaet viser, hvorledes fagets CKF kan indgå i dette forløb:

Design og produkt	▪ forstå kreative designprocesser, hvori der indgår inspiration og ideer, planlægning, udførelse og evaluering ▪ eksperimentere med materialer, teknikker, farver, form og funktion ▪ forholde sig til det færdige produkt ud fra en æstetisk, funktionel og kommunikativ synsvinkel ▪ sætte ord på designprocessen
Håndværksmæssige arbejdsområder	▪ formgive og fremstille produkter, fortrinsvis i træ og metal ▪ vælge hensigtsmæssigt materialer, teknikker, maskiner og værktøj
Det samfundsmæssige og kulturelle indhold	▪ give eksempler på naturgivne og kulturelle forhold, der har indflydelse på menneskets formgivning, fremstilling og anvendelse af håndværksmæssige produkter og udtryk ▪ fremstille forskellige genstande med inspiration fra andre kulturer og historiske perioder ▪ præsentere og formidle egne produkter

Sløjdkasse-projekt

Snurretop

Snurretop

Kæder af ringe

Se Kæder af ringe kompendiet

Cykelmyggen og humlebien

"Du skal lave dit eget yndlingsinsekt".

Du kan blive bidt af insekter, og du kan tro, at du kan flyve. Myggen stikker og kører på cykel. Humlebien flyver, selv om den i virkeligheden slet ikke kan, og derfor må den bære skaterhjelme og beskyttelsesbriller.

Vi skal bruge træ, strandtræ, tråd, fluenet, tomme sodavandsdåser med forskellige farver, en saks til at klippe i de tynde metaldåser, forskellige tænger, perler, pailletter og et billede af dit yndlingsinsekt.

Du skal lave en skitse ved hjælp af billedet af dit insekt i den størrelse, som det færdige insekt skal have. Hvis kroppen skal være af træ, så føres skitsen over på det, og den saves ud på dekupørsaven. Den udsavede krop skal herefter bearbejdes med fil og sandpapir, dekorerer med brænder eller maling og påmonteres ben og antenner.

Som krop kan du også bruge et stykke strandtræ, som du tildanner og evt. bevikler med tråd. Insektets krop kan også fremstilles i viklet tråd.

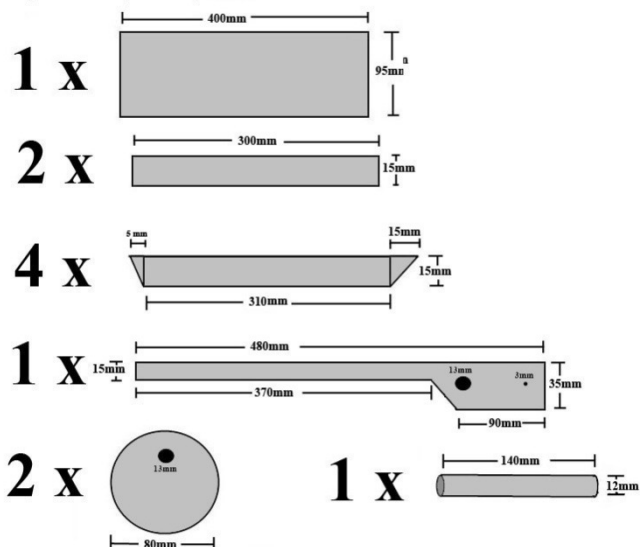
Vingerne laves af de udklippede sodavandsdåser eller af fluenet og fastgøres på kroppen. Vingerne af fluenet kan dekorerer med indflettet tråd og/eller dekorerer med perler og pailletter.

Forløbet evalueres gennem elev-lærersamtale og en udstilling på skolen.

Skemaet viser, hvorledes fagets CKF kan indgå i dette forløb:

Viskelæder katapult

Denne type katapult kaldes en blide, og var den mest almindelige af alle typer katapult som man havde i middelalderen. Den fungerer ved hjælp af tyngde- og centrifugalkraften. Det sker ved at man har en stor modvægt til at drive skudarmen på katapulten, som derved slynger viskelæderet af sted i en stor bue. Man kan både styre skudlængde og højden på det man skyder af sted, alt efter hvor meget vægt man har på modvægten, samt hvornår udløersnoren stopper slyngen. Det eneste som ikke er vist her er modvægten, for den skal I nemlig selv "opfinde", og bruge den type I ønsker. Der bruges 15mm høvlet fyrtræ til katapulten.

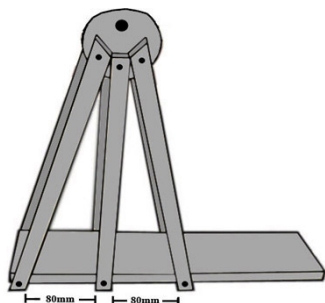

2 x 20cm snor til slyngen

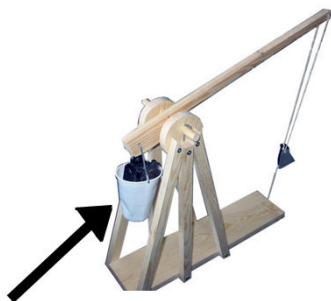
1 x 50 cm snor som skal fungerer som slyngestopper

1 x stof eller læder til slyngen

Sådan samles bliden

Sådan ser den ud når den er færdig

Selve modvægten skal I selv bestemme jer for hvad I vil bruge. Man kan bruge et plastikgrus ligesom her. Det skal I såfald fyldes op med en passende mængde sand eller små sten. Dette samme gælder hvis I vil lave en lille trækasse, ligesom de rigtige blider havde. En anden god løsning, er en eller flere sten fra stranden med hul i.

Bullroarer

En brummer er en slags musikinstrument. Se hvordan du snitter en brummer.

Lidt om aktiviteten

En brummer, er et mærkeligt lyd-instrument. En lille flad ting i en snor som laver en snurrende, brummende lyd, når man snurrer den over sit hoved.

Brummeren er kendt fra hele verden. I Danmark blev den fundet i Kongemosen på Vestsjælland omkring 1960. Nationalmuseet stod for udgravningen der senere blev meget berømt for sine rige fund fra jægerstenalderen. En hel epoke i vores fortid kaldes for Kongemosekulturen. Kongemosekulturen ligger 8.000 år tilbage.

Du kan både lave brummere af ben og træ. Kongemosebrummeren var lavet af en knogle fra en hjort. Men det er nu nemmest at lave en brummer af træ.

Brummeren blive i dag brugt mange steder i verden, som et legetøj eller som musikinstrument. Andre steder er den forbundet med en del overtro. Her bliver den bl.a. brugt til ungdomsindvielser, i regnmagerens tjeneste og for at give jagtlykke. I nogle kulturer er brummeren så hellig at de der ikke er indviede kan blive dømt til døden hvis de ser den. Kvinder og børn hører aldrig til de indviede.

Det er den flade form der giver brummeren liv og lyd. Når den slynges rundt i luften vil den begynde at snurre om sin egen akse, og så opstår lyden. Efter et lille stykke tid vil snoren være tvunget så meget den ene vej at brummeren stopper og begynder at dreje den anden vej. Derved opstår den mystiske stigende og faldende tone som vil kunne fortsætte i det uendelige - hvis kræfterne er til det.

Hver brummer har sin egen lyd afhængigt af form og størrelse. En lang brummer har en kraftig tone. En kort har en svagere tone. Små brummere har en høj lyd, store har en dyb lyd.

Flere brummere sammen lyder som noget der hører en anden verden til. En verden der er beboet af trolde og ånder.

Du kan eksperimentere med brummerens form og dekoration. F.eks. er Grønlandske brummere ofte forsynet med takker langs kanten.

Julegave / drilletræ ell. Hjerter

Træk i snoren, så julegaven kommer tæt til træets grønne top. Fortsæt med at trække snoren "baglæns".

Når snoren er trukket helt tilbage, skal enden modsat gaven stikkes igennem det midterste hul og føres op til det øverste hul, som den skal stikkes igennem. Derefter føres den rundt om gaven og trækkes tilbage gennem hullet

Nu kan den frie endetrækkes tilbage igennem alle hullerne, og – vupti – gaven er din!
Gaven 'lægges under træet' igen ved at udføre ovennævnte i modsat rækkefølge.

Glædelig Jul.

6. klasse

Alt på et bræt!

Opgave: "I skal lave et skærebræt."

Lærer og elever indkredser den viden, eleverne tilsammen har ud fra deres erfaringer om brug af et skærebræt. Størrelsen – længden og bredden – afhænger af, hvad der skal kunne skæres på det. Det skal være let at gøre rent. Derfor må overfladen være glat, og der må ikke være for mange udskæringer.

Eleverne går i gang med overvejelser om design og materialer og med at tegne deres skærebræt på et stykke papir. Allerede her oplever eleverne samarbejdet med læreren om tegningens detaljer og praktiske hensyn, før den er klar til næste fase. Tegningen klippes ud og overføres til træstykket, som kan være høvlet på en eller flere sider.

Der bliver nu savet, høvlet, raspet, filet, slebet med slibepapir og oliebehandlet. Skærebrættet bliver til. Det kan have form som fx en fisk, en gris, et hestehoved eller et løg. Evt. kan skærebrættet være forsynet med et håndtag i den ene ende.

Skemaet viser, hvorledes fagets CKF kan indgå i dette forløb:

Design og produkt	▪ forstå kreative designprocesser, hvori der indgår inspiration og ideer, planlægning, udførelse og evaluering ▪ formgive med personligt præg ▪ forholde sig til det færdige produkt ud fra en æstetisk, funktionel og kommunikativ synsvinkel ▪ sætte ord på designprocessen
Håndværksmæssige arbejdsområder	▪ formgive og fremstille produkter, fortrinsvis i træ og metal ▪ vælge hensigtsmæssigt materialer, teknikker, maskiner og værktøj
Det samfundsmæssige og kulturelle indhold	▪ give eksempler på naturgivne og kulturelle forhold, der har indflydelse på menneskets formgivning, fremstilling og anvendelse af håndværksmæssige produkter og udtryk ▪ præsentere og formidle egne produkter i samspil med det omgivende samfund

Vind med vindvogne

Om efteråret blæser det meget. 6. klasse havde sløjd de to første lektioner på dagen. Nogle elever havde medvind andre modvind på vej til skole. I vind er der en kraft. Kan den mon bruges? Ja, der er jo både vindmøller og sejlskibe. Hvordan ideen om at lave vindvogne opstod, kunne ingen siden huske. Men læreren greb ideen og opdelte klassen i grupper. Hvem kan lave den hurtigste vindvogn?

Der bliver aftalt følgende spilleregler: Vognene skal kunne køre på skolegårdens asfalt. De skal holde sig inden for målene 50x50x50 cm, og alle skal være færdige inden en bestemt dato.

I grupperne opstår en livlig diskussion. Kører en vindvogn bedre, når den har mange hjul på, eller når der er få? Er meder bedre end hjul? Skal vognen have sejl, propel eller evt. begge dele? Skal den kunne styres? Spørgsmålene er mange. Ingen af dem kan løses via tegninger og skalamodeller i fuld størrelse fremstillet i "hurtige og lette" materialer. Vognene må afprøves i praksis. Mange vindvogne skifter derfor udseende mange gange, inden de er færdige.

Nogle af grupperne lægger megen vægt på udseendet. Vognene får blomster og males i flotte farver. Andre er tilbøjelige til at inddrage særlige materialer som fx elektriskerrør og playmobilhjul. For alle grupper gælder det, at de må tage tiden uden for sløjdtimerne til hjælp. Således inddrages faget natur/teknik sammen med enkelte matematiktimer.

Da den aftalte deadline oprinder, kan det med spænding imødesete væddeløb starte. Ved hjælp af en støvsuger bliver vognene sat i gang, og med et stopur kan de enkelte vognes tid måles. Hver vogn får tre forsøg.

Efterfølgende giver eleverne bud på, hvorfor de enkelte vogne kørte, som de gjorde.

Skemaet viser, hvorledes fagets CKF kan indgå i dette forløb:

Design og produkt	• forstå kreative designprocesser, hvori der indgår inspiration og ideer, planlægning, udførelse og evaluering • eksperimentere med materialer, teknikker, farver, form og funktion • formgive med personligt præg • forholde sig til det færdige produkt ud fra en æstetisk, funktionel og kommunikativ synsvinkel • sætte ord på designprocessen
Håndværksmæssige arbejdsområder	• formgive og fremstille produkter, fortrinsvis i træ og metal • vælge hensigtsmæssigt materialer, teknikker, maskiner og værktøj
Det samfundsmæssige og kulturelle indhold	• give eksempler på naturgivne og kulturelle forhold, der har indflydelse på menneskets formgivning, fremstilling og anvendelse af håndværksmæssige produkter og udtryk produkter • præsentere og formidle egne produkter i samspil med det omgivende samfund

Finurlige fugle

En måde at starte sin sløjdundervisning på er at lade eleverne arbejde i grene af friskt træ og udfordre deres fantasi.

Inspirationen til emnet vækkes ved at vise billeder af flotte, farvestrålende forlæg. Fuglene skal have deres eget navn og kendetegn. Skal det være en glad fugl, en sangfugl, en vadefugl, en spillefugl, en spøgefugl eller Kloge Råge med briller eller Skrappe Dulla med de løftede øjenbryn?

6. klasse i sløjd går ud i hegnet ved skolen på jagt efter grene. Grenene bliver vendt og drejet og sætter fantasien i gang. Hvordan skal min fugl se ud? Hvad består den af? Jo, af hoved, krop og fødder, og så har den flotte farver!

Fuglene sættes sammen af flere grenstykker. Så eleverne skal tænke over, hvordan de forskellige grene kan sættes sammen, og hvordan de kommer til at se ud, når de er samlet.

Til hovedet bruges en gren med en sidegren. Grenen vendes på hovedet og sidegrenen bliver næbet, der spidses til med en kniv, og der snittes øjne, så der kommer liv i fuglens ansigt.

Kroppen laves af en tykkere gren med svaj. Den afbarkes, og der bores hul til halsen. Når hovedet er sat på kroppen, skal der snittes en overgang mellem dem. På kroppen kan der evt. også sættes en hale.

Benene laves af tynde grene, som afbarkes og snittes til i enderne, så de passer i hullerne i kroppen og fødderne. Benene kan være krogede eller lige, og en opgave er at finde balancen i den færdige fugl.

Fødderne laves ved at runde en gren i begge ender og flække den midt igennem med en kniv. Fødderne snittes til den endelige form med kløer og flade fodsåler.

Kroppen, benene og fødderne skal nu sættes sammen. Der skal bores huller i krop og fødder, og her skal eleverne være opmærksom på, at benene ikke skræver for meget, for så bliver det vanskeligt at bore hullet i fødderne.

Efter dette skal fuglene males. De enkelte dele males hver for sig, inden de samles. De sidste detaljer – fx briller og øjenbryn – tilføjes fuglenes ansigter, så de udstråler mere liv.

Forløbet evalueres ved en samtale med eleverne, hvor de fortæller om deres fugle, hvordan de er lavet, hvilket navn de har fået og om deres kendetegn, om det er en glad eller anden slags fugl.

Fuglene udstilles i en montre på skolen og beundres af kammeraterne.

Skemaet viser, hvorledes fagets CKF kan indgå i dette forløb:

Design og produkt	• udtrykke sig gennem skabende håndværksmæssigt arbejde • forninge med personligt præg • sætte ord på processen
Håndværksmæssige arbejdsområder	• forninge og fremstille produkter, fortrinsvis i træ og metal • beherske et bredt udvalg af håndværksmæssige teknikker
Det samfundsmæssige og kulturelle indhold	• give eksempler på håndværksmæssige produkters betydning som kommunikationsmiddel • præsentere og formidle egne produkter i samspil med det omgivende samfund

Flere eksempler på arbejder i friskt træ kunne være:

- snit et hoved til din blyant
- spise- og drikkegrej, skæfter til køkkengrej
- "spil og leg", ringespil, puslepind, drillepind
- små dåser
- smykker.